

§ 45 Gör upp med rasism och antisemitism i vår kyrka

YLVA WAHLSTRÖM:

Ordförande! Jag vill tacka utskottet för behandlingen av motion 2015:26, även om jag så klart hade önskat att den skulle ha blivit bejakad. Men vi är inte riktigt vana vid att bejaka, så det blev en krans i stället.

Man hänvisar till dokumentet *Guds vägar* och att man redan jobbar med och inkluderar antisemitismdelen i kyrkohandboken. Jag har hört det på annat håll också att det var på gång men det blir starkare genom motionen. Sedan finns det väldigt mycket som görs för att motverka rasismen, både i vår egen kyrka och i samhället i stort. Att det redan är mycket som görs är jag också väldigt glad för. Nu hörde jag ärkebiskopens arbete här senast på förmiddagen och det är oerhört mycket som pockar på i den här situationen. Vi måste faktiskt också komma ihåg att vår mästare Jesus själv var ett flyktningbarn i Mellanöstern. Han var en mycket radikal jude som uppmuntrade och diskuterade med både verkliga ledare och de religiösa ledarna. Tack.

EVELINA JOHANSSON:

Ordförande! Jag kan verkligen instämma i motionärens tydliga intention att bekämpande av rasism och antisemitism behövs i samhället, som kom till uttryck i anförandet. I själva motionen 2015:26 är det lite oklart för mig vad det egentligen är för förakt för den judiska traditionen som föreslås rensas ut ur evangelieboken. Evangelieboken är ju nästan hundra procent bibeltexter. Det är ju också kollektböner. Om det bara är kollektböerna det handlar om har jag egentligen inte så mycket att anföra, men när det gäller bibeltexterna är det ju så, att kyrkoordningen stadgar att Bibeln är grunden för Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära. Ingen annan skrift har den ställningen enligt vår kyrkoordning.

Motionen ger uttryck för en hög uppskattning av Gamla testamentet. Därför antar jag, om det ska rensas i bibelurvalet, att det handlar om Nya testamentet, apostlarnas skrifter och evangelisternas redogörelser för Jesu egna ord och erfarenheter. Där har vi ju till exempel ett bibelställe i Matteus 5 kap. på sjätte söndagen efter trefaldighet, första årgången, där Jesus talar om budordet Du skall icke dräpa och skärper det till att omfatta den som vredgas, den som förbannar, den som okvädar. Den som vill hindra kristna från att bli mördare och plågar av såväl judar som andra människor behöver inte gå över ån efter vatten. Den kan vända sig med förtroende till Guds ord. Men vill vi gömma undan delar av Jesu och apostlarnas ord, har vi inget som helst försvar om någon skulle vilja gömma undan till exempel nämnda bibelord. Börjar vi försöka rädda Jesus och apostlarna från dem själva, då är det väldigt svårt att få stopp på snöbollen när den väl har kommit i rullning.

Det kan ju också vara bra att påminna sig om att det, eftersom det hänvisas till nazismens utnyttjande av kristen tro, inte var hängiven kristendom som låg bakom när kristna grupper i Tyskland stödde nazistregimen. Det var svårighet att välja mellan lojaliteten till Herren och lojaliteten till statsmakten, och i nazismens toppskikt fanns en synkretism där man ville blanda in till exempel nordisk mytologi och göra en pseudoreligion. Så religionsblandning har också sin historia som inte är av godo vad gäller antisemitismen.

Vi tror att ett flitigt umgänge med den Helige Ande genom Guds ord gör oss mer helgade, inte mindre. Det finns ingen anledning för någon att ransonera umgänget med Guds ord. Tack.

BISKOP ÅKE BONNIER:

Fru ordförande! Jag ska fatta mig kort. Jag vill egentligen bara påminna om hela den diskussion som var vid kyrkomötet förra året kring genomlysning av evangelieboken utifrån ett ersättningsteologiskt perspektiv. Jag vill inte upprepa de argument och det faktadelande som framkom vid förra kyrkomötets plenarsammanträde, där text efter text togs fram i samband med olika söndagar. Jag påminna om en, nämligen frihet i Kristus, där det bland annat talas om sabbaten som mycket lätt med den rubriken och de texter som är valda för den söndagen kan bidra till ersättningsteologisk förkunnelse. Det finns verkligen all anledning att se över evangelieboken, inte minst utifrån de perspektiv som motionären är ute efter.

OLA ISACSSON:

Ordförande! Till att börja med ska jag yrka bifall till utskottets förslag att avslå motionen 2015:26. När det gäller punkt 1 var det med tanke på föregående års beslut kring dokumentet *Guds vägar*, ett arbete som pågår där och där utskottet säger att det är viktigt att detta arbete fortsätter och att dokumentet dokumenteras på ett gediget sätt i Svenska kyrkan. Med hänvisning till det och med den önskan som utskottet uttrycker föreslår utskottet avslag på punkt 1. Punkt 2 föreslår utskottet avslag på mot bakgrund av det arbete som redan pågår inom alla nivåer i Svenska kyrkan, i gudstjänstfirande, i förkunnelse, i arbete och engagemang på andra sätt.

Beslut i ärendet återfinns i kyrkomötets protokoll, § 99.